

Met Dr. Sid op de sofa

By doorbraak.be · 7 min

[View Original](#)

Kompromat was een vast onderdeel van het KGB-arsenaal in de voormalige Sovjet-Unie. Het systeem bestond erin, critici van het regime naar een hotelkamer met ingehuurde prostituée te lokken, waarbij een verborgen camera alles nauwgezet inblikte, materiaal dat dan kon dienen om de persoon in kwestie te chanteren of te beschadigen. In koude oorlogstijd stond de techniek bekend als *Honeypot*: vrouwelijke geheimagenten kregen de opdracht in bed staatsgeheimen te ontfutselen. Naar het schijnt heeft ook oud-KGB-er president Poetin compromitterende video's in zijn bezit van Donald Trump, daterend van diens bezoek aan Moskou. Dichter bij de deur, een jaar geleden, liepen mediafiguren Stan Van Samang en Peter Van de Veire in de val van een zekere Eveline, wat tot de verspreiding van pikante foto's en video's leidde, met heel wat hilariteit, leedvermaak en knullige excuses als gevolg.

Om maar te zeggen: het vlees is zwak, vooral het mannelijke dan. Seks en chantage vormen een ideale combinatie, en het internet zorgt voor voldoende ruchtbaarheid. Recent bereikte ons ook vanuit Nederland het verhaal van mijn vriend en filosofische compagnon-de-route Sid Lukkassen, in een bijna surrealistische plot verwickeld, waarover ik toch mijn licht even wil laten schijnen. Kort de feiten.

Honeypot

Afgelopen zomer plaatste ene Jini van Rooijen, omschreven als een ‘linkse filosofiestudente uit Amsterdam’, op de Nederlandse website GeenStijl een oproep aan ‘rechtse mannen’ om zich te melden voor een videoproject waarin via seks *de links/rechts-polarisatie een halt zou worden toegeroepen*. Op deze toch wel groteske invitatie ging Sid Lukkassen in.

Hij komt terecht op het appartement van Jini, waar een complete filmploeg aanwezig was, al dacht Sid naar eigen zeggen dat dit een ‘een-op-een-gesprek’ zou worden. Wanneer het linkse meisje het op een zeker ogenblik laat afweten, ruikt de filosoof onraad en vraagt de opnames niet openbaar te maken. Helaas wordt dit het materiaal van de film, genaamd, jawel, *Honeypot*, die op 27 oktober j.l. in première ging in debatcentrum De Balie in Amsterdam. Ondanks luid protest van Lukkassen.

In feite is dit de zoveelste grap van het kunstcollectief KIRAC (‘Keeping It Real Art Critics’), dat zich gespecialiseerd heeft in provocerende maaksels waarin werkelijk alles en iedereen belachelijk wordt gemaakt, te beginnen met het intellectueel-artistiek establishment zelf en zijn subsidienetwerken, de ‘babyboomelites’, maar ook de wokes en de cancelcultuur. De aanstichters, Stefan Ruitenbeek en zijn partner Kate Sinha, zien kunst als een radicale vorm van übersatire die alle morele principes terzijde schuift, want die duiken meestal maar op als iemand aanstoot neemt of zich beledigd voelt.

Heeft Sid Lukkassen zijn huiswerk niet goed gemaakt? Speelde zijn metafysisch-esthetiserend wereldbeeld hem parten waardoor hij de valstrik niet zag? Of was het zijn autistische geaardheid -waarnaar hij zelf refereert-, gecombineerd met een dosis ijdelheid, die hem kwetsbaar maakten? We vragen het hem zelf.

Een authentieke ontmoeting

Sid, man, hoe ben je daar verdomme toch met open ogen in kunnen lopen?

‘Het is voor mij heel moeilijk geweest om hierover te praten en het heeft me letterlijk maanden gekost om mijn ideeën hierover überhaupt op schrift te stellen en de gang van zaken te reconstrueren. Ik had bewust niets op internet opgezocht over die vrouw. Want dan zou je het internet laten beïnvloeden hoe je over iemand denkt – ik wilde juist een authentieke ontmoeting.’

Het feit of je al dan niet schriftelijke toestemming hebt gegeven, blijft een voorwerp van betwisting.

‘Ik heb niets toegezegd of getekend, helemaal niets, ik kwam voor een oriënterend gesprek, dat is alles. Ze zijn zo maar begonnen met filmen en opnemen vanaf het moment dat ik aanbelde. Er is niets getekend, geen enkel document, geen enkele no quit claim. Nergens staat mijn handtekening onder.’

Je vat het op als een poging tot karaktermoord vanuit de mainstream media?

‘Vooral *Het Parool* is hier ver in gegaan. Maar er is ook een tegenbeweging op gang gekomen, van mensen zoals Paul Cliteur die woedend zijn op Kirac en de manier waarop zij omgaan met privacy, seksueel geweld, intimidatie enzovoort.’

Zelfs een groot deel van links en de feministen nam het voor je op. Vind je dat niet wat bizar, als rechtse opiniemaker?

‘Ik blijf het belangrijk vinden om mezelf open te stellen voor mensen van andere politieke richtingen, en sta nadrukkelijk open voor projecten die tegenstellingen verkennen. In mijn leven heb ik ervaren dat je juist ook productieve krachten kunt ervaren met iemand die ideologisch diagonaal tegengesteld is aan je eigen politieke achtergrond. Zoekende naar deze energie maakte ik een afspraak met Jini. Natuurlijk niet om een ‘echte’ pornofilm te maken maar om Jini te ontmoeten, een gesprek te voeren over haar beweegredenen achter het project en dan stapsgewijs te ontdekken hoe ver we daarin zouden willen gaan. Zelf zag ik het als twee acteurs die samen een filmproject overwegen. Dan doe je eerst een try-out waarin je ontdekt of je op elkaar ingespeeld raakt, en als dat niet het geval is, dan zet je het project niet door.’

Die oproep tot een seksuele oplossing van de links/rechts polariteit lijkt me een parodie op de Hegeliaanse dialectiek. En dan roep je middenin de opnames ‘stop!’

‘Hoewel ik er een slecht gevoel bij had, en dit kenbaar maakte, wilden de makers de publicatie van de film tóch doorzetten. Het product van mijn wanhoop werd het werktuig van hun hoop. Zonder

dat ik hierin werd gekend, verschenen er vooraankondigingen over mij. Vanaf dat moment voelde ik mij overvallen door de berichten, wat nog bovenop zware persoonlijke tegenslagen kwam, zoals mijn operatie en het overlijden van mijn grootmoeder. Dit veroorzaakte een serie aanhoudende stressklachten, waardoor ik mij wegens gezondheidsredenen moest terugtrekken uit het project.'

Waarna Kirac een mediafeit schiep, en heel jouw gespartel een onderdeel van de encenering werd. Doe je dan niet exact wat zij beogen, namelijk ruchtbaarheid geven en de sensatiezucht voeden?

'Ik voel me serieus gepakt en ben de laatste tijd ook niet de sterkste versie van mezelf. Dit is predator-gedrag: het misbruik maken van de emotionele kwetsbaarheid van mensen, die juist als ze een steuntje in de rug nodig hebben, nog verder de afgrond in worden getrapt. Hiervoor zijn ook een paar politici verantwoordelijk, die het krukje onder mij vandaan traptten toen ik al met de nek in de strop hing. Daarna nam ik Kirac in vertrouwen, maar Kirac trok het lijk uiteen en stalde de stukken publiekelijk ten toon voor beschimping en hoongelach.'

Maar je overwoog dan toch nog om naar de première te gaan. Als wat? Als clown? Als geslachtofferde rechtse filosoof?

'Op het laatst kreeg ik het bericht dat een zekere orale dienstverlening werd aangeboden als ik naar de première zou gaan.'

Orale dienstverlening??

‘Ja. Maar nu publiekelijk letterlijk was gezegd dat ik zou worden “opgeofferd”, plus het feit dat ik in het buitenland ben voor een medische behandeling tegen aanhoudende neklachten veroorzaakt door een overdosis stress, moest ik die eer aan mij voorbij laten gaan. (*Zucht*) Wat vind jij nu van dit alles, Johan?’

Ik heb al een paar keer gecheckt of we niet alreeds 1 april zijn, Sid. Maar als Halloweenhorror kan het er ook nog wel mee door.

Doorgeslagen beeldcultuur

Zelfs de filosoof Friedrich Nietzsche waagde zich wel eens aan pornosatire, nu ja

Voor mij als vriend en collega van Sid is dit een moeilijke. De blinde gretigheid waarmee hij inging op de invitatie valt moeilijk te rijmen met zijn status van kritische filosoof die met het hoofd in de wolken maar ook met twee voeten op de begane grond moet staan. We leven in een doorgeslagen beeldcultuur en een dictatuur van de openbaarheid. Alles moet in filmpjes worden ingeblikt, waarbij men zijn eigen existentie verdubbelt tot een semi-fictief verhaal, met de sociale media als platform. De sensatiezucht loert overal, rechtse opiniemakers en denkers moeten hier dubbel opletten.

Moet een niet-mainstream filosoof daarin meegaan, het de media zo gemakkelijk maken? De drang van Lukkassen naar intellectuele geborgenheid (heel het idee van de 'rechtse zuil') en de angst voor de miskennis maken hem net kwetsbaar. Is de neiging om zich als held, heilige en martelaar te portretteren in een hoogstpersoonlijk scheppingsverhaal, een Don Quichotte-achtig traject op weg naar de waarheid en de essentie, niet de opstap naar een zelfkarakter die gozers als Kirac net aantrekt?

De discussie in Nederland rond de methodes van Kirac woedt voort. Een interessant debat. Waarbij ik moet toegeven dat ik het, met alle sympathie voor mijn kompaan, als grappig wel kan smaken. Lukkassen is een van de leidende jonge denkers in Nederland, en zo iemand mag wel eens het voorwerp worden van satirische constructies en zelfs gênante valstrikjes.

Helaas is veel gevoel voor humor en vermogen tot zelfrelativering aan hem niet besteed, dat is een werkpuntje. Zijn calvinistische ernst is ons, Vlamingen, tamelijk vreemd: de ex-burgemeester van Aalst Ilse Uyttersprot liep ooit als *torenpoepster* in het carnaval rond, nadat heel de Vlaamse wereldpers een filmpje had getoond waarin ze op een Griekse historische site de liefde bedrijft. Grote klasse is dat. De 'Honeypot' gewoon op tafel zetten, is nog altijd de beste strategie. Een Franse president had daar ook een treffende commentaar bij: *'Et alors?'*

Printed with from Pocket